

F. t. l. vedr. retsplejeloven og forskellige andre love

ger i landsretssager, der behandles uden for landsretsnævningekredsen, og i byretssager, der behandles uden for retskredsen, vil finde tilsvarende anvendelse ved udtagelse af domsmænd. Det forudsættes, at den praktiske udtagelse af domsmænd i byretssager, der skal behandles uden for byretskredsen, i givet fald foretages af præsidenten for den byret, i hvis kreds sagen skal behandles, efter anmodning fra den byret, der skal sættes uden for retskredsen. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til forslaget til retsplejelovens § 79, stk. 3 (lovforslagets § 1, nr. 41).

Til nr. 45 (§ 90)

Der er tale om en konsekvensændring som følge af forslagene til retsplejelovens § 86 a (lovforslagets § 1, nr. 43). Den foreslåede ændring af retsplejelovens § 90 indebærer, at forslaget til retsplejelovens § 86 a (om nævningernes kompetence) ikke finde anvendelse for domsmænd, idet domsmændenes kompetence fortsat vil fremgå af retsplejelovens § 91 (som ikke foreslås ændret).

Til nr. 46 (Kapitel 9 b)

Som led i forslaget om at udvide sagkyndige dommers medvirken i civile retssager foreslås det, at retsplejelovens kapitel 9 b om udtagelse af sagkyndige dommere nyaffattes, men således at de grundlæggende principper fra den gældende ordning videreføres.

Sagkyndige dommere beskikkes for fire år ad gangen af landsretternes og Handelsrettens præsident efter indstilling af de organisationer, som justitsministeren godkender hertil. Som efter de gældende regler kan vedkommende retspræsident i begrænset omfang beskikke personer, der ikke er indstillet af en indstillingsberettiget organisation.

Som en ny regel foreslås det, at retsformanden undtagelsesvis kan udtage sagkyndige, der ikke har en sådan generel beskikkelse som sagkyndige dommere, hvis det er påkrævet for at kunne inddrage den særlige sagkundskab, som i det foreliggende tilfælde anses for nødvendig.

Der henvises i øvrigt til pkt. 4.2.2 (afsnit III) i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 92

Det foreslåede *stk. 1* svarer indholdsmæssigt til den gældende bestemmelse i retsplejelovens § 92 om beskikkelse af sagkyndige dommere, men er forenklet, idet der ikke findes at være behov for i loven at opregne de forskellige kategorier af sagkyndige.

Det foreslås i *stk. 2* at præcisere i loven, at sagkyndige dommere efter udløbet af beskikkelsesperioden kan færdigbehandle sager, der er påbegyndt inden for

beskikkelsesperioden. Det foreslås i *1. pkt.*, at en sagkyndig dommer efter udløbet af beskikkelsesperioden skal kunne færdigbehandle sager, i hvilke *mundtlig forhandlingen* er påbegyndt inden for beskikkelsesperioden. Det gælder dog længst indtil udløbet af det år, hvori den pågældende fylder 70 år, jf. *2. pkt.* 70-års aldersgrænsen er i overensstemmelse med gældende ret, jf. Højesterets dom gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen 2005 side 3414.

Til § 93

Den foreslåede bestemmelse svarer med enkelte ændringer til den gældende bestemmelse i retsplejelovens § 93 om betingelserne for at kunne beskikkes som sagkyndig dommer.

Med hensyn til *stk. 1* – hvorefter beskikkelse som sagkyndig dommer sker efter indstilling af de organisationer, som justitsministeren har godkendt dertil – forudsættes det, at der godkendes en række yderligere organisationer i forhold til i dag som følge af, at sagkyndige fremover skal kunne medvirke i alle civile sager og ikke kun i sø- og handelssager.

Tilsvarende forudsættes det med hensyn til *stk. 3* – hvorefter retspræsidenterne fastsætter antallet af sagkyndige dommere og deres fordeling efter faggrupper – at der gennemføres en betydelig forøgelse af antallet af beskikkede sagkyndige dommere og af de repræsenterede faggrupper. Beslutningerne herom må på længere sigt afhænge af de indhøstede erfaringer inden for bestemte sagstyper, men der bør i første omgang beskikkes et antal sagkyndige inden for en række forskellige fagområder for at have sikkerhed for et fornødent antal sagkyndige dommere fra starten.

Det bemærkes i den forbindelse, at retspræsidenterne når som helst kan forøge antallet af beskikkede sagkyndige dommere. Indskrænkning af antallet vil derimod først få virkning, når beskikkelsesperioden for det pågældende antal sagkyndige dommere er udløbet.

Det bemærkes endvidere, at retspræsidenterne efter *stk. 2* i begrænset omfang kan udpege sagkyndige, der ikke er indstillet af en indstillingsberettiget organisation. I en overgangsperiode, mens den nye ordning med øget brug af sagkyndige meddommere opbygges, kan det eventuelt være hensigtsmæssigt at gøre brug af denne bestemmelse i lidt videre omfang end ellers.

Derimod er der ikke grundlag for, at det nødvendige antal sagkyndige i givet fald skal forsøges skaffet ved en tvangsmæssig beskikkelse. Den hidtidige praksis, hvorefter der kun beskikkes personer, som er indforstået hermed, bør videreføres. Efter forslaget er hvervet som sagkyndig dommer dog fortsat et borgerligt ombud, hvilket bl.a. har den betydning, at hvervet